

T.C.

ERZURUM

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/1301

KARAR NO : 2017/3459

DAVACI : LOKMAN TERCANLI

VEKİLİ : AV. MEHMET EKTAŞ

Arife Mah. Adliyeciler Sk. Adliye İş Hanı No:1 K:4 D:25/26
Merkez/ESKİŞEHİR

DAVALI : TCDD GENEL MÜDÜRLÜĞÜ - ANKARA

VEKİLİ : AV. ERDAL ÖZTÜRK

Erzurum Tren Garı 2. Katı Erzurum Kısım Avukatlığı
Yakutiye/ERZURUM

DAVANIN ÖZETİ : TCDD Genel Müdürlüğü 4.Bölge Müdürlüğü Kars 454 Yol Bakım Onarım Şefliğinde 399 sayılı KHK'ya tabi olarak sürveyan olarak görev yapan davacı tarafından, 2016 temmuz ayı maaşından itibaren yapılmaya başlanan kesintinin iadesine ilişkin başvurunun, tren üzerinde ücretsiz yemek/kahvaltı hizmetinden fazladan/hak etmeden faydalandığı gerekçesiyle reddine 02.08.2016 tarih ve E.412261sayılı işlemin; bağlı olduğu Yol Bakım Onarım Müdürü ve görevlendirildiği poz amiri tarafından 09.07.2013-03.11.2015 tarihleri arasında yol yenileme, bakım ve onarım işleri için çalıştırılan iş trenlerinde, yol bakım, onarım ve yenileme malzemelerinin vagonlardan boşaltılması/yüklenmesi işlerinin planlamaya uygun olarak gerçekleştirilmesini temin üzere görevlendirildiği, söz konusu görevlerini görevlendirildiği trenler üzerinde fiilen yerine getirdiği, buna ilişkin görev yaptığı trenlere ait trafik cetvellerinde görev kayıtlarının bulunduğu, tren üzerinde fiilen gerçekleştirdiği görev nedeniyle 399 Sayılı KHK ve bu kararnameye dayanılarak çıkarılan Tren Üzerinde Görev Yapan Sözleşmeli Personele Ücretsiz Yemek Veya Kumanya Verilmesi Hakkında Yönergeye uygun olarak TCDD Kars İaşe Dağıtım Merkezince ücretsiz kumanya verildiği, ücretsiz kumanyadan yararlanmak için gereken şartları taşıdığı iddialarıyla iptali istenmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Tren Üzerinde Görev Yapan Sözleşmeli Personele Ücretsiz Yemek ve Kumanya Verilmesi Hakkında Yönergeye göre bu yardımın tren üzerinde görev yapan daimi personele yapıldığı, davacının günlük personel tarifesi ile görevlendirilmeyen denetim ve kontrol elemanı olduğu, onarım ve yenileme malzemelerinin vagonlardan boşaltma ve yükleme işlemlerinin planlamaya uygun olarak yürüyüp yürümediğini denetlemek amaçlı görevli olduğu, TCDD işletmeleri adına trenin hareketi ile ilgili olmayan ve TCDD'nin diğer rutin işleri için görevlendirilen personelin Yönergede sayılmadığı, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Erzurum 1.İdare Mahkemesi Hakimliğince gereği düşünüldü.

399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 Sayılı

T.C.
ERZURUM

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/1301

KARAR NO : 2017/3459

Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname Sosyal Yardımlar başlıklı 33.maddesinin 3.fikrasında "(Ek fıkra: 25/6/2010-6001/42 md.) Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünde tren üzerinde fiili görev yapmakta olan sözleşmeli personele, tren üzerinde görev yaptığı sürele göre belirlenmek ve günde iki öğünü geçmemek üzere, belirlenecek esaslara göre ücretsiz yemek veya kumanya verilebilir." hükmü, aynı Kanun Hükmünde Kararname 58.maddesinin 2.fikrasında "(Ek fıkra : 28/8/1991 - KHK - 453/1 md.) Sözleşmeli personele ilişkin olarak bu Kanun Hükmünde Kararnamede hüküm bulunmayan hallerde, Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınmak kaydıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ilgili hükümleri uygulanır" hükümleri getirilmiştir.

Tren Üzerinde Görev Yapan Sözleşmeli Personele Ücretsiz Yemek Veya Kumanya Verilmesi Hakkında Yönerge'nin 4.maddesinin (c) bendinde; "Tren üzerinde görev yapan personel; Günlük personel tarifeleri ile trenlerde görevlendirilenler dışındaki denetim ve kontrol elemanları hariç olmak üzere; Trenlerin Hazırlanması ve Trafğine Ait Yönetmelik hükümlerine göre hazırlanarak seyredecek bir veya birkaç çeken araç ile bir veya birkaç çekilen araçtan ya da bir veya birkaç çeken araçtan oluşturulan, personeli tarafından teslim alınmış olan her türlü yolcu, yük, özel trenler, iş treni, tek ve imdat lokomotiflerinde görevlendirilen sözleşmeli personeli, ifade eder" düzenlemesine yer verilmiştir.

Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 22.12.1973 gün ve E:1968/8, K:1973/14 sayılı kararında; idarenin yokluk, açık hata, memurun gerçek dışı beyanı veya hilesi hallerinde süre aranmaksızın hatalı ödediği meblağı her zaman geri alabileceği, bunun dışında kalan hallerde hatalı ödemelerin istirdadının ise, hatalı ödemenin yapıldığı tarihten başlamak üzere dava açma süresi içinde olanaklı olduğu ve bu süre geçtikten sonra istirdat edilemeyeceği belirtilmiş olup; anılan kararın gerekçesinde iyi niyet kuralı üzerinde de durularak idarenin sakat ve dolayısıyla hukuka aykırı işlemine, idare edilenlerin gerçek dışı beyanı veya hilesi neden olmuşsa ya da geri alınan idari işlem yok denilecek kadar sakatlık taşımakta ise, hatalı işlemde idare edilenin kolayca anlayabileceği kadar açık bir hata bulunmaktaysa ve idareyi bu konuda haberdar etmemişse, memurun iyi niyetinden söz etmeye olanak bulunmadığı ve bu işlemlere dayanılarak yapılan ödemeler için süre düşünülmemeyeceği, bu ödemelerin her zaman geri alınabileceği; ancak bunun dışındaki hatalı ödemeler için memurun iyi niyetinin istikrar ve kanunilik kadar önemli bir kural olduğu ve bu nedenle yukarıda belirtilen istisnalar dışındaki hatalı ödemelerin ancak dava süresi içinde geri alınabileceği vurgulanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; davacı adına 02/03/2013-03/11/2015 tarihleri arasında fazladan/hak etmeden 83 adet kahvaltı aldığı gerekçesiyle 2.013,50 TL borç çıkarıldığı, bu borcun temmuz 2016 maaşından başlamak üzere kesilmeye başlandığı, kesintinin iadesine ilişkin başvurunun reddi üzerine bakılmakta olan bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yapılan ödemenin her zaman geri alınabilmesi olanağını tanıyan "açık hata" halinin; yapılan ödemede, ödemenin muhatabı olan kişinin (idare edilenin) kolayca anlayabileceği kadar açık bir hatanın mevcudiyetini ifade ettiği kabul edilmektedir. Uygulamada bu çoğu kez ilgili mevzuata aykırı bir şekilde ve hiç gereği yokken yapılan ödemeler şeklinde ortaya

T.C.

ERZURUM

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/1301

KARAR NO : 2017/3459

çıkılmaktadır.

Parasal bir ödeme olmamakla birlikte, aynı yapılan yardımların parasal karşılığının geri istenilmesi durumunda da, yukarıda açıklanan esaslara göre bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

Yukarıda aktarılan 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 33.maddesinde; tren üzerinde fiili görev yapmakta olan sözleşmeli personele ücretsiz yemek veya kumanya verilebileceği belirtilmişken, konu hakkında düzenlenen Yönergenin 4.maddesiyle tren üzerinde personel, fiili görev yapan ifadesi kullanılmayarak ve denetim ve kontrol elemanları hariç tutulmak suretiyle tanımlanmıştır.

Bu durumda; davacının ücretsiz yemek/kahvaltı hizmetinden yararlanamayacağı ileri sürülmekte ise de; dava konusu işlemin mevzuatın yorumlanmasından kaynaklanan bir değerlendirmeye dayalı olarak tesis edildiği, ortada ilgililerin kolayca anlayabileceği açık bir hata bulunmadığı anlaşıldığından, davacı adına 2.013,50 TL borç çıkarılarak 2016 temmuz ayı maaşından itibaren yapılmaya başlanan kesintinin iadesine ilişkin başvurunun reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uygunluk görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 124,45 TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 990,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta giderinin bu karar kesin olduğundan davacıya iadesine, dava konusu miktar 5.000,00-TL'nin altında kaldığından istinaf yolu kapalı olmak üzere, 13/11/2017 tarihinde karar verildi.

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı : 29,20 TL

Karar Harcı : 29,20 TL

Vekalet Harcı : 4,30 TL

Posta Gideri : 61,75 TL

TOPLAM : 124,45 TL

